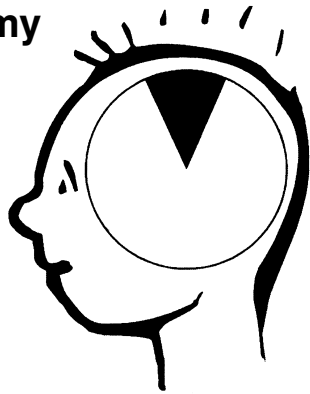

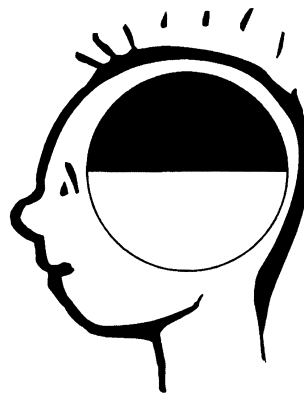
Poker kryterialny									276
Po nitce do partnera									279
Portfolio									280
Postaci									284
Prasówka									287
Prezentacja									289
Priorytety uczenia się									293
Procedura „U”									296
Profil biegunowy									298
Profil dobrego ucznia									302
Projekt									307
Proszę o głos									315
Przekładaniec									317
Przekupki									318
Pytania do eksperta									319
Rozmowa dydaktyczna									323
Rozmowa kontrolowana									325
Rozmowy na boku									329
Rozwiązywanie problemów									330
Rybi szkielet									335
Rybki w akwarium									338
Sesja plakatowa									340
Smily									342
Stacje uczenia się									343
Sukcesy i porażki									346
Sygnalizacja świetlna									348
Sygnały									351
Symbole									354
Symulacja									356
Sześć – trzy – pięć									361
Szybkie czytanie									364
Śnieżna kula									366
Tarcza strzelecka									367
Targ									369
Technika grupy nominalnej									371
Tezy									374
Tort decyzyjny									377
Twoje-moje argumenty									378
Tytuły prasowe									381
Układanka									382
Ulubione miejsce w szkole									383
Warsztaty przyszłościowe									385
Wędrujący pamiętnik									388
Wycieczka									390
Wykład									392
Wykład 1									396
Wykresy i diagramy									399
Wystawa karykatur									400
Wywiad z grupą									404
Wywiad z partnerem									407
Wzajemne odpytywanie się									410
Zagadka kryminalna									411
Zasady pracy									417
Znaczki pocztowe									421
Zwierzątka									424

Jak się uczymy?

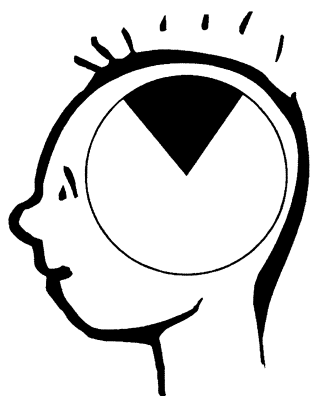
Zapamiętujemy

10% tego, co czytamy

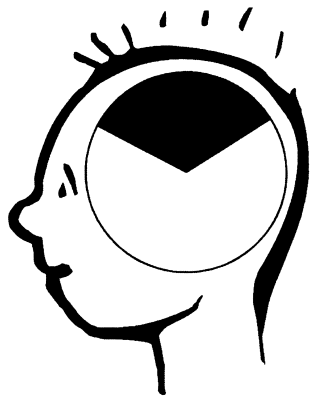
50% tego, co słyszymy i widzimy

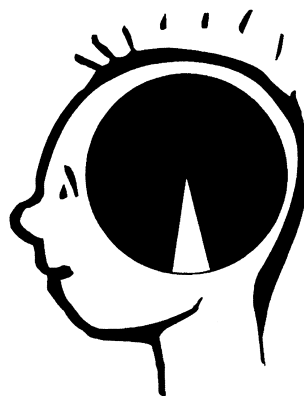
20% tego, co słyszymy

70% tego, co mówimy

30% tego, co widzimy

90% tego, co robimy

Cel(e), zastosowanie:

Metoda służy skutecznemu porozumiewaniu się w różnych sytuacjach, prezentacji własnego punktu widzenia, przygotowaniu do publicznych wystąpień, efektywnemu współdziałaniu w zespole i pracy w grupie, budowaniu więzi międzyludzkich, podejmowaniu indywidualnych i grupowych decyzji, rozwiązywaniu problemów w twórczy sposób, stosowaniu zdobytej wiedzy w praktyce, przyswajaniu sobie metod i technik negocjacyjnego rozwiązywania konfliktów i problemów społecznych.

- Scenki łączą rzeczywistość z fikcyjną grą. W scenie omawia się sytuacje lub konflikty, które mogły się zdarzyć lub które mogą zaistnieć w przyszłości.
- Scenki służą zmianie poglądów i zachowań. W zabawowy sposób symuluje się rzeczywistość, wypróbując różne zachowania. Dzieje się to w bezpiecznych ramach, bo ewentualne błędy nie mają negatywnych konsekwencji.
- Symulacje uświadamiają własne zachowania, rozwijają umiejętność obserwacji i empatię dla innych, prezentują konfliktowe sytuacje w grupie i umożliwiają ich analizę.
- Tworzą warunki ćwiczeniowe dla nowych zachowań. Uświadamiają społeczny kontekst indywidualnych problemów.

Przebieg:

1. Rozgrzewka:

Tworzysz atmosferę zaciekawienia problemem, prezentujesz problem, zbierasz doświadczenia, przedstawiasz ramy czasowe, prowokujesz do zajęcia stanowiska, prosisz o spontaniczne reakcje na dany temat.

2. Analiza ról:

Opisujesz role, możesz zaprezentować charakterystyczne dla nich gesty, mimikę, język, kluczowe wypowiedzi, określasz przebieg akcji.

3. Karty:

na kartach opisane są występujące role. Możesz je przygotować sam. Na małych kartkach powinny się znaleźć następujące opisy: nazwisko, zawód, zdjęcie osoby, którą chcemy zaprezentować, ważne dane formalne (wiek, stan cywilny, dzieci, miejsce urodzenia itd.), biografia, informacje do kontekstu roli, informacje na temat poglądów (możesz wykorzystać „typy” ludzi przedstawione w *karcie pracy ucznia nr 1*).

4. Przydzielenie ról:

wyznaczasz role dla aktorów, obserwatorów, publiczności.

5. Gra:

Aktorzy odgrywają swoje role, przeżywają sytuacje i reagują na wypowiedzi i zachowania innych, tak jak ich zadaniem zachowaliby się ludzie, których grają.

6. Refleksja:

Obserwatorzy zdają relację, oceniają odgrywane role, następnie wypowiadają się aktorzy.

7. Nabranie dystansu do odgrywanej roli:

sytuacja jest odgrywana jeszcze raz, zmieniają się jednak warunki (np. inny kraj, inna epoka).

8. Transfer: uświadomienie problemu, refleksja, krytyka zachowań i działań przedstawionych w grze.

9. Ocena: Zastanawiacie się:

- Jak zachowywały się poszczególne osoby? (gesty, mimika, język)
- Jak grano role? (z zaangażowaniem, obojętnie, w ogóle nie grano)
- Jak poszczególni aktorzy czuli się w swoich rolach?
- Co ta gra oznacza dla grupy?
- Jakie ma to konsekwencje dla dalszej pracy?
- Jakie cele chce osiągnąć każda z osób, jeżeli zachowa się tak, jak w scenie?
- Jak należałoby się zachować, aby łatwiej dojść do celu?
- Jakie byłyby alternatywne rozwiązania?
- Jakie poglądy i uprzedzenia można było zaobserwować u aktorów?
- Jakie społeczne mechanizmy można było zaobserwować?

Warianty:**1. Gra spontaniczna**

Podajesz tylko ogólne informacje i zostawiasz aktorom pole do popisu. Dajesz jakiś twórczy impuls, który wymaga aktywności i reakcji. Impuls podawany jest przed grą. Przykłady:

No nie! Znowu mandat!

Jestem pacyfistą! A tu proszę! Wezwanie do wojska!

2. Niespodzianka

Impuls pojawia się w czasie gry. Możesz go podać ty lub poinstruowany uczestnik gry. Nie może on jednak zakłócać gry, lecz powinien do niej zachęcać. Przykład: Zdenerwowanie przed lekcją w klasie, uczniowie dowiedzieli się właśnie, że przybędzie nowa osoba, która była wcześniej wyrzucana z innych szkół. 5–8 osób dyskutuje o tym, jak mają się w tej sytuacji zachować.

Sytuacja A: Nagle wchodzi dyrektor szkoły.

Sytuacja B: Wchodzi „nowy”.

Sytuacja C: Jedna z osób w klasie mówi: „O co wam chodzi? Nie wiecie o tym, ale mnie również wyrzucili z poprzedniej szkoły”.

3. Gra przygotowana

Podajesz dokładny opis roli lub przygotowują ją uczniowie w grupach. (Jakie są oczekiwania, reakcje, konsekwencje danego zachowania i sytuacji? Dokładnie przedstawiony problem, prezentacja kontekstu społecznego), mimo to daje to możliwość kreatywnej prezentacji.

Opis roli może przygotować mała grupa lub może być też przygotowany na kartkach.

4. Gra na temat konfliktu grupowego

Tematem jest jakaś trudna sytuacja w grupie, która wymaga podjęcia decyzji. Na przykład: grupa x członków jury ma przyznać nagrodę telewizyjną roku. W zespole są przedstawiciele partii politycznych, związków zawodowych, Kościoła i niezależny artysta.

Telewizjowcy wybrali listę programów nominowanych do nagrody. Każdy członek jury może ją jeszcze uzupełnić tylko o jeden tytuł programu. Grupa musi dojść do porozumienia, który program znajdzie się na liście nagrodzonych (mogą to być dla przykładu: studio sportowe, festiwal muzyki folklorystycznej, milionerzy, magazyn polityczny, dobranocka dla dzieci).

Gra plenarna

Gra odbywa się z udziałem wszystkich uczestników (nie ma widowni).

Bez przygotowania uczniowie zaczynają grać. Ty określasz ogólne ramy. Uczniowie wymyślają całą resztę.

Ramy organizacyjne:

Musisz zebrać listę tematów, które mogą być wykorzystane przez Ciebie w takich scenkach. Jeżeli wybierzesz wariant z wcześniejszym opisem ról, musisz to uprzednio przygotować. W sali powinno być dużo miejsca na grę aktorską i dla obserwatorów. Należy zadbać, aby nikt z zewnątrz nie przeszkadzał wam w czasie gry.

Mocne i słabe strony:

+

-

- Uczniowie chętnie się angażują w taką pracę.
- Wszyscy uczniowie biorą udział w ćwiczeniu.
- Metoda otwiera uczniów, zachęca ich do mówienia o ważnych dla nich sprawach.
- Również słabsi uczniowie mogą się wykazać.
- Ponieważ wiele zależy od inwencji uczniów, metoda pozwala na różnicowanie wymagań. Nie ma podziału na grę złą i dobrą.

- Nauczyciel bez przygotowania „dramowego” może bać się stosowania takich metod.
- Trudno przewidzieć, co się wydarzy w trakcie odgrywania scenki.
- Uczniowie mogą mieć trudności z analizą i refleksją na temat obejrzanej scenki.

Ważne!

Powinieneś wcześniej ustalić zasady zachowywania się w czasie pracy metodami dramowymi. Uczniowie muszą na przykład wiedzieć, że obserwatorom nie wolno komentować tego, co się dzieje na scenie, nie wolno przeszkadzać aktorom.

Autorefleksja:

Jakie tematy Twoich lekcji mogłyby być wykorzystane w takiej metodzie? Przygotuj sobie taką listę.

U AKTORZY

Postaci, które można grać w scenkach:

Cel(e), zastosowanie:

Metoda uczy twórczego rozwiązywania problemów, prezentacji własnego punktu widzenia, poszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł.

Film lub jego fragment zastosowany na lekcji może się przydać w:

- poznawaniu przez uczniów nowego zakresu materiału,
- przekazaniu ważnych informacji w formie wizualnej,
- uaktywnieniu doświadczeń uczniów w danym zakresie,
- określeniu ich poglądów, marzeń,
- uwrażliwieniu na dany problem.

Przebieg:

W zależności od założonego celu i kompetencji, które chcesz rozwijać na lekcji, możesz wykorzystać filmy rysunkowe, animowane, krótkie filmy dokumentalne, reklamy telewizyjne, ale też fragmenty filmów fabularnych. Ważnym kryterium wyboru jest czas prezentacji (nie powinien on przekraczać 2–30 min) oraz tematyka zgodna z zainteresowaniami uczniów. Najlepsze są takie filmy, które w jednakowym stopniu są źródłem ważnych informacji i rozrywki. Nie powinny zawierać długich monologów. Nie powinny służyć tylko prezentacji – wręcz przeciwnie – zachęcać do dyskusji i wywoływać emocje.

1. Najpierw uczniowie oglądają film. W trakcie prezentacji otrzymają od Ciebie zadanie do wykonania. Można ich także poprosić o skoncentrowanie się na treści filmu bez wykonywania jakichś poleceń.
2. Jeżeli zdecydujesz się na pierwszy wariant, możesz wcześniej przygotować ankietę, którą uczniowie wypełnią po obejrzeniu filmu (wręcz im ją przed prezentacją, aby pytania nie były zaskakujące). Możesz wykorzystać ankietę zaproponowaną w **karcie pracy ucznia nr 1**.
3. Film może być analizowany indywidualnie lub zespołowo. Niezależnie od formy pracy analiza ta wywołuje u uczniów trzy bardzo ważne mechanizmy psychologiczne:
  - selekcję (uczniowie odbierają tylko to, co dla nich jest ważne, odrzucają informacje i emocje nieznane),
  - projekcję (wypowiadają swoje życzenia, poglądy, obawy nie w formie bezpośredniej, lecz wiążąc je z filmem),
  - identyfikację (utożsamiają się z osobami, problemami ukazanymi w filmie).
4. Jeżeli zależy Ci, aby uczniowie wybrali jakieś konkretne informacje, przygotuj tabelkę, którą powinni wypełnić w trakcie oglądania filmu. Jeżeli jest to na przykład film dokumentalny, może wykorzystać tabelkę zaproponowaną w **karcie pracy ucznia nr 2**.

Ramy organizacyjne:

Konieczny jest dostęp do odtwarzacza wideo, a wcześniej należy przygotować nagranie filmu lub jego fragmentu. Media lubią płatać figle, więc trzeba sprawdzić przed lekcją, czy wszystko sprawnie działa. Zastosowanie takich środków wymaga zawsze starannego przygotowania się do lekcji: powinno się znać bardzo dokładnie treść fragmentu (zachęcamy Cię do zrobienia sobie notatek z zapisaniem, jak długo trwa każda sekwencja. Jest to szczególnie ważne w przypadku, gdy będzie potrzeba zatrzymania filmu na chwilę, aby uczniowie wykonali jakieś zadanie). Uczniowie powinni siedzieć wygodnie, a w klasie po projekcji powinna być możliwość pracy w grupach.

+

-

- Niewątpliwie film może urozmaicić lekcję, zainteresować uczniów tematem mało atrakcyjnym.
- Taki sposób prezentacji treści podnosi zdolność koncentracji, ponieważ uruchamia różne kanały odbioru i w ten sposób przemawia do „słuchowców” i „wzrokowców”, a jeżeli po obejrzeniu filmu uczniowie zostaną zachęcani do działania, również „czuciowcy” będą usatysfakcjonowani.
- Korzystasz z formy przekazu informacji, które są bliskie współczesnemu uczniowi.
- Uczysz go aktywnego korzystania z telewizji.
- Zachęcasz do oglądania filmów popularnonaukowych.

- Wymaga odpowiednich warunków organizacyjnych, więc nie we wszystkich klasach i szkołach może być stosowana.
- Trzeba dużo czasu poświęcić na przygotowanie się do lekcji.
- Trzeba we własnym zakresie tworzyć „wideotekę”, odpowiednią dla uczniów.
- Wymaga wcześniejszego przygotowania uczniów do takiej formy pracy.

Warianty:

Możliwe są różne warianty tej metody w powiązaniu z wieloma innymi metodami i technikami (tworzenie asocjacji, burza mózgów, twórcze budowanie zakończenia filmu, odgrywanie scenek, przygotowywanie dialogów do obrazów itd.). Oto kilka propozycji:

• Wariant 1 „Wymyślmy zakończenie filmu”

Najlepsze są takie filmy, które mają zaskakujące zakończenie.

1. Pokazujesz film aż do momentu kulminacyjnego.
2. Zatrzymujesz taśmę i uczniowie – najpierw indywidualnie – opisują, jak wyobrażają sobie zakończenie.
3. Następnie zasiadają w grupach i przedstawiają swoje pomysły.
4. Wybierają najlepszy, opracowują go dokładnie i zapisują.
5. Wypracowane przez grupy propozycje zakończenia filmu są prezentowane przed całą klasą. Można też zaproponować uczniom, aby grupy przedstawiły swój pomysł, odgrywając zakończenie. W takiej sytuacji uczniowie potrzebują więcej czasu, aby mogli nauczyć się swoich „ról” na pamięć.

• Wariant 2 „ Jesteśmy aktorami”

1. Uczniowie oglądają jakiś fragment filmu bez fonii.
2. Starają się wczuć w przedstawiane role i odgrywają te sceny zgodnie z własnymi wyobrażeniami.
3. Po odegraniu roli mówią, jak się z tym czuli, co było dla nich ważne, co chcieli powiedzieć o sobie. Pozostali uczniowie komentują, jak odebrali zagrana scenę, czego dowiedzieli się o uczniu „aktorze”.
4. Pokazujesz fragment filmu z dźwiękiem, uczniowie konfrontują go z własną prezentacją. Porównanie to może dotyczyć nie tylko opisu zachowań, ale również różnic dotyczących sposobu rozwiązywania problemów przedstawianych w filmie.

• Wariant 3 „ Film-klasówka”

1. Wariant ten może być wykorzystany na lekcjach przyrody, geografii, fizyki.
2. Przygotowujesz film dotyczący zagadnienia przerabianego wcześniej na lekcji.
3. Uczniowie oglądają film bez dźwięku. Ich zadaniem będzie napisanie komentarza do tego filmu. Zaznaczasz, że powinien być to komentarz, który Cię zainteresuje i będzie zawierał jak najwięcej informacji na dany temat.
4. Uczniowie powinni mieć możliwość kilkukrotnego obejrzenia filmu.
5. Pozostała część lekcji służy napisaniu komentarza.
6. Zbierasz prace i oceniasz według kryteriów podanych uczniom przed „klasówką”.

Ważne!

Szkoda czasu poświęcać na film, który uczniowie mają tylko „zobaczyć”. Niewiele z niego zapamiętają, a Ty nie dowiesz się nawet, czy ich coś zainteresowało.

Każda projekcja powinna być poprzedzona Twoim solidnym przygotowaniem się. Przede wszystkim musisz odpowiedzieć sobie na pytania:

- Po co Ci jest ten film?
- Czego uczniowie nauczą się po jego obejrzeniu?
- Jak wykorzystają zdobyte informacje i własne wrażenia w procesie zmiany swoich zachowań i poglądów?
- Czy uda im się dzięki temu rozwiązać jakiś problem?
- Jakie działania powinny mieć miejsce po obejrzeniu filmu?

I jeszcze jedna wskazówka: jeżeli chcesz pokazać uczniom film w celu przekazania informacji na dany temat, może pozwól im na dokonanie wyboru – przynieś dwa filmy i poproś, aby zdecydowali, z którym chcieliby pracować. Sam fakt, że mogą mieć wpływ na to, co obejrzą, powoduje, że zainteresowanie tematyką automatycznie wzrasta.

Autorefleksja:

Zastosowałem/- łam następujący wariant:	To mi się udało:	Z tego następnym razem zrezygnuję:

U ALE KINO

Radzimy Ci...

W czasie oglądania filmu zwracaj uwagę na te fragmenty, które pozwolą Ci odpowiedzieć na pytania. Rób krótkie notatki. Gdy będziesz odpowiadał na pytania, pisz tylko to, co naprawdę sądzisz na dany temat. Na tej lekcji nie chodzi o to, żebyś opowiedział treść filmu, lecz żebyś wypowiedział swoje zdanie.

Pomyśl o tym, że...

W grupie może być tyle opinii, ile jest w niej osób. Nie próbuj przekonywać innych, że tylko Ty masz rację. Słuchaj uważnie, co mają do powiedzenia pozostali uczniowie. Może się zdarzyć, że czyjeś zdanie Ci się spodoba i zmienisz swoje poglądy.

Odpowiedz na pytania...

1. Jakie uczucia towarzyszyły Ci w trakcie oglądania fragmentu filmu?

.....

.....

2. Co Ci się spodobało najbardziej?

.....

.....

3. Co Cię zdenerwowało?

.....

.....

4. Jaka scena utkwiała Ci w pamięci najmocniej?

.....

.....

5. Jak nazwałbyś problem, który jest ukazany w filmie?

.....

.....

6. Czy zgadzasz się z propozycją rozwiązania ukazaną w filmie?

.....

.....

7. Jakie zakończenie mógłby mieć ten film?

.....

.....

U ALE KINO

Radzimy Ci...

W czasie oglądania filmu zwracaj uwagę na te fragmenty, które pozwolą Ci odpowiedzieć na pytania. Rób krótkie notatki. Gdy będziesz odpowiadał na pytania, pisz tylko to, co naprawdę sądzisz na dany temat. Na tej lekcji nie chodzi o to, żebyś opowiedział treść filmu, lecz żebyś wypowiedział swoje zdanie.

Pomyśl o tym, że...

W grupie może być tyle opinii, ile jest w niej osób. Nie próbuj przekonywać innych, że tylko Ty masz rację. Słuchaj uważnie, co mają do powiedzenia pozostali uczniowie. Może się zdarzyć, że czyjeś zdanie Ci się spodoba i zmienisz swoje poglądy.

Wypełnij tabelę 1:

Kto występuje w filmie?	Gdzie?	Co robi?	Jak go oceniam?
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			

Wypełnij tabelę 2:

- Co się wydarzyło?
- Jaka jest kolejność zdarzeń?

Kiedy?	Kto?	Co?

Cel(e), zastosowanie:

ANALIZA SOFT wspiera rozwój umiejętności efektywnego porozumiewania się w różnych sytuacjach, prezentacji własnego punktu widzenia, przygotowywania do publicznych wystąpień, współdziałania w zespole i pracy w grupie, budowania więzi międzyludzkich, podejmowania indywidualnych i grupowych decyzji, rozwiązywania problemów w twórczy sposób, stosowania zdobytej wiedzy w praktyce, pozwala na przyswajanie sobie metod i technik negocjacyjnego rozwiązywania konfliktów i problemów społecznych.

Metoda służy ocenie/badaniu sytuacji problemowej i opracowaniu dla niej możliwych rozwiązań. Może być wykorzystana do dokonania oceny/ewaluacji własnego uczenia się.

SOFT – to skrót od słów:

SATISFACTIONS	– satysfakcje
OPPORTUNITIES	– szanse
FAULTS	– błędy
THREATS	– zagrożenia

Przebieg:

Zapoznaj uczniów z przebiegiem metody. Pomoże Ci w tym foliogram ze schematem analizy SOFT. Postępując nim, wyjaśnij sposób postępowania.

Pracę z uczniami rozpoczyna się od opisu stanu aktualnego, np.: co zadowala, satysfakcjonuje, jakie popełniane są błędy, gdzie pojawiają się niedociągnięcia.

Następnie należy spojrzeć w przyszłość i zastanowić się: co powinno ulec zmianie, w jakich zakresach, jakie mogą pojawić się zagrożenia w związku z proponowanymi zmianami.

Analiza SOFT

	Ocena pozytywna	Ocena negatywna
	+	-
STAN – JAK JEST? (w danym momencie)	S	O
POTENCJAŁ – W odniesieniu do przyszłości	F	T

1. Przedstaw uczniom problem, sytuację, zadanie, które trzeba zbadać/rozwiązać.
2. Zapoznaj ich z pytaniami dotyczącymi szczególnych aspektów analizy SOFT (**karta pracy ucznia nr 2**). Wyjaśnij, że ułatwiają one analizowanie poszczególnych pól. Każdy uczeń powinien otrzymać zestaw pytań. Pytania w analizie SOFT dotyczą:
  - aspektu rzeczowego, który dotyczy problemu;
  - aspektu osobistego, który dotyczy własnego doświadczenia, własnych odczuć.
 Przed przystąpieniem do pracy tą metodą zdecyduj, czy obydwaj, czy tylko jeden aspekt będzie brany pod uwagę.

3. Zaproś uczniów do pracy. Poinformuj, że odbywa się ona w dwóch etapach: pierwszy to indywidualne przemyślenia i refleksje, drugi to praca w grupach – formułowanie odpowiedzi na postawione pytania:
- Praca samodzielna – refleksja własna nad otrzymanymi pytaniami, formułowanie odpowiedzi. W tej fazie uczniowie sporządzają notatki, które będą im potrzebne podczas pracy w grupach.
  - Podziel klasę na cztery zespoły. Każdy zespół otrzymuje plakat z narysowanym schematem analizy SOFT. Uczniowie przygotowują aktualną analizę sytuacji (jak jest?) i opisują ją w polach S i F, następnie przygotowują jej opis na przyszłość, zapisując go w polach O i T.
  - Następnie na forum klasy zespoły prezentują swoje prace.
  - Zakończeniem jest wymiana spostrzeżeń, uwag, myśli i Twoje podsumowanie.
4. Uczniowie powracają do grup, które na podstawie zaprezentowanych analiz:
- określają priorytety,
  - proponują konkretne rozwiązania.
5. Zespoły na forum klasy przedstawiają propozycje rozwiązań.

Ramy organizacyjne:

Potrzebny Ci będzie zestaw pytań standardowych do analizy SOFT dla każdego ucznia, schemat analizy na foliogramie i cztery plakaty. Mazaki, kartki papieru do robienia notatek. Schemat analizy SOFT uczniowie mogą narysować samodzielnie. Metoda wymaga 1–2 jednostek lekcyjnych.

Warianty:

Klasę możesz podzielić na cztery grupy. Nazwy grup określają litery w nazwie metody, np. gr. I – S zajmuje się tylko tym, co satysfakcjonuje ich w danej sytuacji problemowej.

Dalszy przebieg metody jest taki jak opisany wyżej. Złożenie plakatów oznaczonych literami SOFT przedstawia analizę całego zagadnienia.

W pracy tą metodą możesz przyjąć również takie rozwiązanie, w którym uczniowie koncentrują się w danej sprawie jedynie na aspekcie rzeczowym lub tylko na osobistym.

Mocne i słabe strony:

<ul style="list-style-type: none"> • Uczy pracy zespołowej. • Zmusza do wnikliwego analizowania różnych problemów. • Uczy dostrzegania własnych potrzeb i uwzględniania ich w przyjmowanych rozwiązaniach. • Wykorzystuje wiedzę wszystkich członków grupy do poszukiwania rozwiązań. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wymaga dużo czasu. • Mogą pojawić się trudności z rozumieniem aspektu rzeczowego i osobistego. • Nierówne tempo pracy zespołów.
---	---

Ważne!

Ważny jest dobór do grup. W każdej powinni znaleźć się uczniowie aktywni, kreatywni oraz tacy, którzy są słabszymi uczniami. Zapewni to mniej więcej równe tempo pracy nad zadaniem. Dokładnie omów z uczniami pytania stawiane w analizie SOFT. Dobrze rozumiana rola i znaczenie pytań ułatwi wykonywanie zadania.

Autorefleksja:

W pracy grupowej moich uczniów zwróć uwagę na...

.....

.....

.....

Metodę tą zastosuję do .....

U ANALIZA SOFT

Schemat metody

	Ocena pozytywna	Ocena negatywna
	+	-
Stan – jak jest? (w danym momencie)	S	F
Potencjał – w odniesieniu do przyszłości	O	T

ANALIZA SOFT

Standardowe pytania do analizy SOFT:

Satysfakcje (S)

A) aspekt rzeczowy:

- Co przebiega w sposób zadowalający?
- Co daje zadowalające rezultaty?
- Dlaczego to jest zadowalające? (kryteria, powody)

B) aspekt osobisty:

- Co mnie osobiście zadowala?
- Dlaczego mnie to zadowala? (motywacje, cele)

Szanse (O)

A) aspekt rzeczowy:

- Jakie szanse, możliwości powodzenia i w jakich zakresach?
- Jakie są znane, a nie wykorzystane szanse?
- Gdzie należy poszukiwać szans i możliwości?

B) aspekt osobisty:

- Jakie szanse i możliwości widzę dla siebie?
- Co mógłbym zrobić, aby zdobyć większe szanse i możliwości?

Błędy (F)

A) aspekt rzeczowy:

- Gdzie są błędy, niedociągnięcia, trudności, słabe punkty?
- Co jest przyczyną częstych napięć, zawodów, konfliktów?

B) aspekt osobisty:

- Jakie są moje słabości, niedociągnięcia, trudności, luki, granice możliwości?
- W jakich sytuacjach dochodzi często do napięć, rozczarowań, utraty motywacji?
- Co mi przeszkadza w panowaniu nad sytuacją (przyczyny, ukryte powody)?

Zagrożenia (T)

A) aspekt rzeczowy:

- Jakie niekorzystne zmiany mają miejsce, dlaczego tak się dzieje?
- Co się stanie, jeżeli się nic nie wydarzy?
- Skąd wiadomo, że to, co na razie nie stanowi problemu, może stać się jego źródłem?

B) aspekt osobisty:

- Jakie zagrożenia lub trudności widzę u siebie?
- Co się stanie ze mną, jeżeli nic się nie wydarzy?
- Jakie znaczenie mają dla mnie pojawiające się trudności?
- Jakie konsekwencje mogą mieć dla mojego życia osobistego i zawodowego?

N ARANŻACJA WNĘTRZA

Cel(e), zastosowanie:

Metoda służy przyswajaniu metod i technik negocjacyjnego rozwiązywania konfliktów i problemów społecznych, skutecznemu porozumiewaniu się w różnych sytuacjach, prezentacji własnego punktu widzenia, przygotowaniu do publicznych wystąpień.

Umożliwia otwartą informację zwrotną na tematy ważne dla uczniów. Może być wykorzystana jako forma informacji zwrotnej udzielonej nauczycielowi lub koleżankom i kolegom w klasie.

Przebieg:

1. W pomieszczeniu ustawiasz duży wazon, kosz na śmieci, tablicę korkową.
2. Prosisz uczniów o to, aby z kartonu przygotowali kwiatki (możesz wykorzystać szablon z **karty pracy ucznia nr 1**) i zapisali na nich to, co im się najbardziej podoba w lekcji lub w sposobie zachowania nauczyciela, czy też uczniów w klasie. Tak przygotowane kwiatki wstawiają do wazonu.
3. Teraz rozdaj kartki, na których kończą zdanie: „Chcę o tym zapomnieć, to jest dla mnie nieprzyjemne...” (**karta pracy ucznia nr 2**). Kartki po zapisaniu zgniatąją i wyrzucają do kosza.
4. Natomiast życzenia i oczekiwania zapisują na kartkach innego koloru i przyczepiają je do tablicy (**karta pracy ucznia nr 3**).
5. Wszyscy oglądają bukiet kwiatów i czytają życzenia znajdujące się na tablicy.
6. Teraz zasiadacie w kręgu i każdy ma możliwość zareagowania na zebraną informację zwrotną. Możesz tym sterować, prosząc uczniów o odpowiedź na pytania: Jaki „kwiatek” zapamiętałem/-am najbardziej? Który zapis najbardziej mnie zdziwił? Jakie życzenia pojawiały się najczęściej? Co powinniśmy zrobić wspólnie, aby spełniły się nasze marzenia?

Ramy organizacyjne:

Poza wspomnianymi przedmiotami (wazon i tablica korkowa) musisz przygotować kolorowy papier na kwiatek, kartki na krytyczną informację i na życzenia.

Mocne i słabe strony:

+

-

- Metoda twórcza, pobudzająca zmysły, forma werbalna połączona z niewerbalną.
- Nie trzeba specjalnie przygotowywać uczniów.
- Nie wymaga zastosowania wielu materiałów dydaktycznych.

- Potrzeba dużo czasu na realizację.
- Należy dbać o poważną atmosferę, mimo twórczej pracy.

Ważne!

Uczniowie, którzy nigdy wcześniej nie byli proszeni o udzielenie informacji zwrotnej nauczycielowi lub koleżankom i kolegom, mogą mieć opory przed jej otwartym formułowaniem. Możesz im pomóc, robiąc odpowiednie wprowadzenie na temat sposobu wypowiedzania swojej opinii o innych osobach lub o sytuacjach.

Jeżeli zdecydujesz się na tę metodę, pamiętaj o tym, że potrzeba dużo czasu na przeanalizowanie zapisów. Może każdy z uczniów zechce się wypowiedzieć, a wtedy może trzeba będzie poświęcić na to całą godzinę lekcyjną.

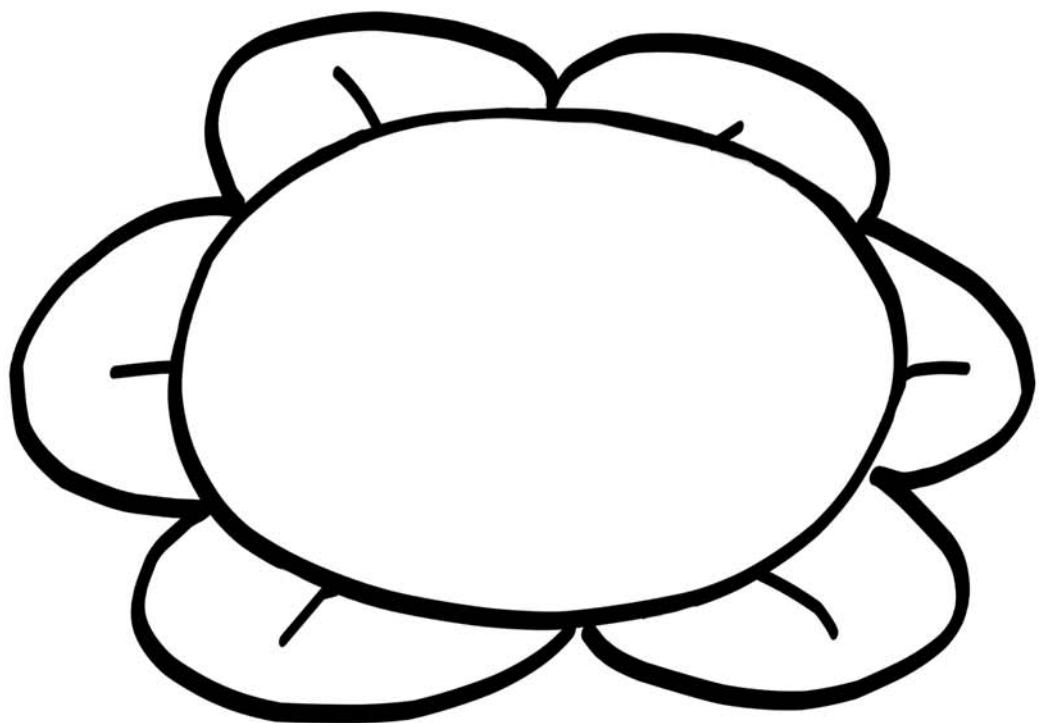
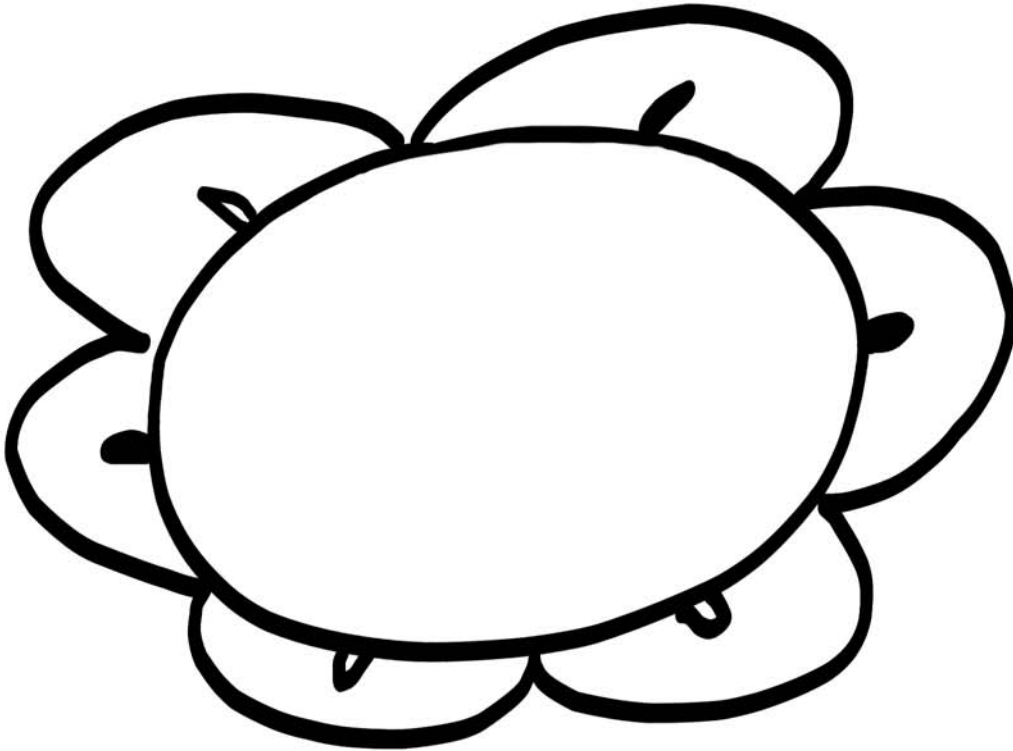
Autorefleksja:

Jaki kwiatek podarowałbyś/-abyś swojej klasie?

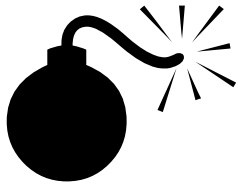
Co byś zapisał/-a na kartce z krytycznymi uwagami?

Jakie miałbyś/-abyś oczekiwania wobec swoich uczniów?

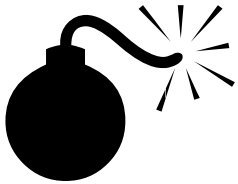
ARANŻACJA WNĘTRZA

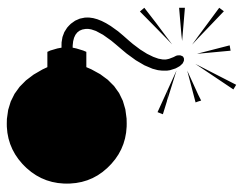
U ARANŻACJA WNĘTRZA

Chcę o tym zapomnieć, to jest dla mnie nieprzyjemne...

Chcę o tym zapomnieć, to jest dla mnie nieprzyjemne...

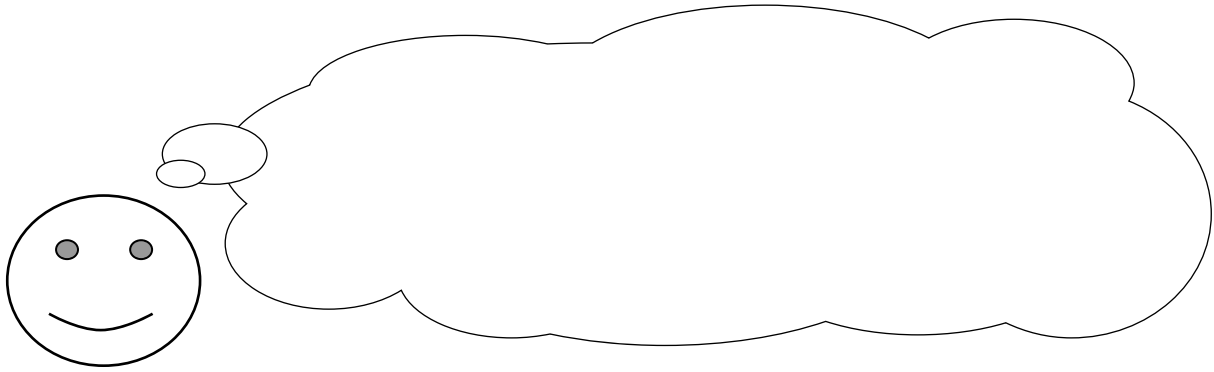

Chcę o tym zapomnieć, to jest dla mnie nieprzyjemne...

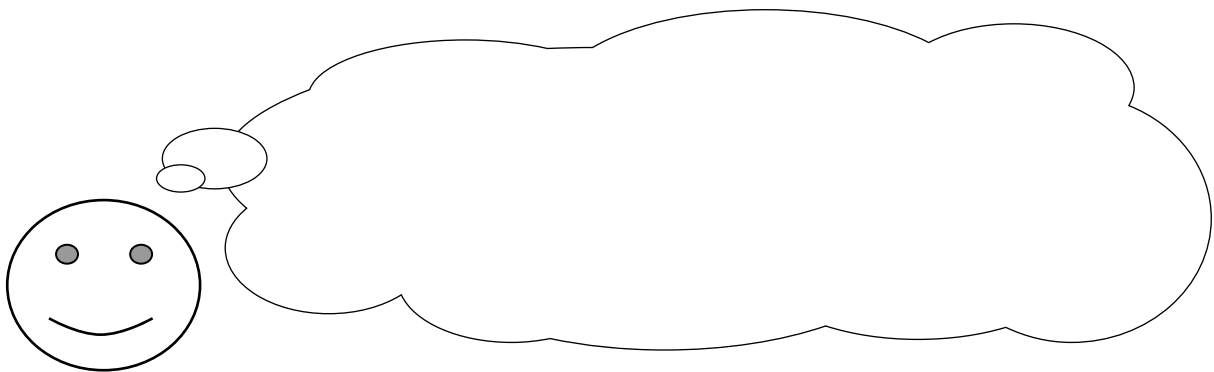
ARANŻACJA WNĘTRZA

Tego bym sobie życzył...

Tego bym sobie życzył...

Tego bym sobie życzył...

